

תשס"ח סמסטר א'
תרגול 1

מבני
נתונים

פרטים טכניים

□ מתרגל: ליאור שפירא

■ שעת קבלה: יום ג' 15-16, נא לתאם באי-מייל

■ המשרד שלי: שרייבר 002 (מעבדת גרפיקה)

■ התא שלי: שרייבר קומה 1 מול המעלית

□ שעות התרגול

■ יום חמישי 10-11 ו- 11-12

□ אתר הקורס

<http://www.cs.tau.ac.il/courses/Data-Structures/08a/>

שיעורי בית

□ תרגילים תיאורטיים

- יינתנו כל שבוע
- חובת הגשה: 80%
- 80% מהתרגילים הטובים ביותר ייחשבו כ-10% מהציון
- התרגילים ייעשו לבד
- אנא קראו בתשומת לב את ההוראות בכל תרגיל
- הגשה: או בתרגול או בתא שלי עד 12:00 ביום התרגול

□ תרגילים מעשיים

- יינתנו 2-4 תרגילים במהלך הסמסטר
- חובת הגשה: 100%
- ייחשבו כ-10% מהציון
- התרגילים ייעשו בזוגות

מבני נתונים

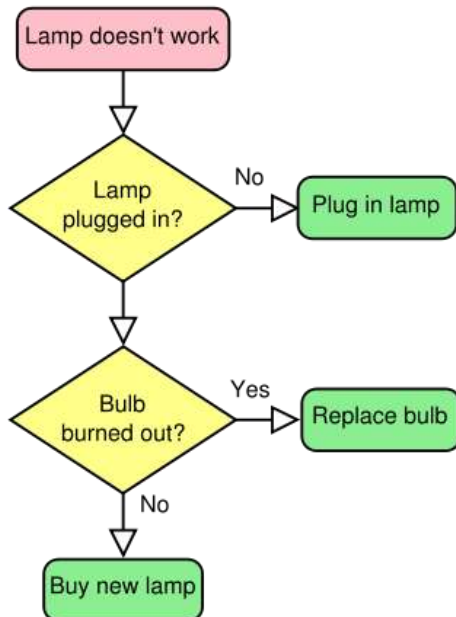

□ מטרת הקורס

- כלים ומתודולוגיות להגדיר מבני נתונים
- אלגוריתמים שונים על מבני נתונים
- אנליזה של יעילות פעולות שונות ואלגוריתמים שונים

אלגוריתמים

- סט סופי של הוראות מוגדרות היטב שמטרתם השלמת משימה כלשהיא
- בדומה למתכון, אם תעקבו אחרי ההוראות תגיעו לתוצאה הרצויה
- דוגמה: האלגוריתם של אוקלידס למציאת GCD (מכנה משותף גדול ביותר)

פסבדו-קוד

- בקורס זה נכתוב אלגוריתמים ב-pseudo-code
- זהו תיאור קומפקטי ולא רשמי של אלגוריתם במדעי המחשב
- נשמיט פרטים טכניים ולא חשובים ונשמור על העיקר

```
i ← 5
while i>0 do
  i ← i-1
end while
```

Assign the value 5 to i
Begin a loop, condition is $i > 0$
Decrease value of i by 1
End the loop

Asymptotic Notation

□ בהינתן שתי פונקציות f, g , נאמר ש- $f=O(g)$ אם קיימים c, n_0 כך ש:

$$\forall n \geq n_0, f(n) \leq c \cdot g(n)$$

■ סימון אסימפטוטי (עבור n מספיק גדול)

■ עד כדי קבוע

■ התנהגות עבור הקלט הכי גרוע – worst case

■ מחפשים תלות באורך הקלט

□ כמה דוגמאות:

$$4n^2 = O(n^4)$$

$$3n = O(2^n)$$

$$\log n = O(n)$$

$$10e^n = O(e^n)$$

Amortized Analysis

מהו זמן Amortized

□ זמן הריצה הממוצע לפעולה, עבור סדרת פעולות worst case

- נחשב את סיבוכיות הזמן הנדרשת לביצוע m פעולות הכי גרועות, עבור קלט הכי גרוע
- נחלק תוצאה זו ב- m ונקבל סיבוכיות "ממוצעת" לפעולה
- סיבוכיות זו נקראת Amortized
- חשוב: אין אלמנט הסתברותי בשיטה זו!

מונה בינארי

- מבנה נתונים המחזיק מספר אי-שלילי
- תומך רק בפעולת increment
- קריאה לפעולה increment מעלה את הערך ב-1
- מימוש
  - מערך אינסופי A של תאים היכולים להכיל 0 או 1 (מספר בייצוג בינארי)
  - נניח שהמערך מאותחל לאפסים

$$\dots \begin{array}{|c|c|c|c|c|c|c|c|} \hline 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ \hline \end{array} = 0$$

$$\dots \begin{array}{|c|c|c|c|c|c|c|c|} \hline 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ \hline \end{array} = 1$$

$$\dots \begin{array}{|c|c|c|c|c|c|c|c|} \hline 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ \hline \end{array} = 13$$

מונה בינארי

□ איך תמומש פעולת ה-increment?

...

0	0	0	0	1	1	0	1
---	---	---	---	---	---	---	---

■ כל ה-LSB בעלי ערך 1 יהפכו לאפסים ו-0 שאחרי יהפוך ל-1

...

0	0	0	0	1	1	1	0
---	---	---	---	---	---	---	---

...

0	0	0	0	1	1	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---

...

0	0	0	1	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---

מונה בינארי

Pseudo code

```
i ← 1
while (A[i]=1) do
    A[i] ← 0
    i ← i + 1
end while
A[i] ← 1
```

נניח שהמס' תמיד קטנים מ- n , אזי מה סיבוכיות $w.c$ של פעולת increment?

$O(\log n)$

מה הסיבוכיות לביצוע m פעולות?

□ נספור כמה פעמים שינינו כל ביט

■ את הביט הראשון שינינו m פעמים

■ את הביט השני שינינו $\lfloor m/2 \rfloor$ פעמים

■ את הביט השלישי שינינו $\lfloor m/4 \rfloor$ פעמים

■ את הביט הרביעי שינינו $\lfloor m/8 \rfloor$ פעמים

■ ...

□ הסכום של כל אלה הוא

$$m + \lfloor m/2 \rfloor + \lfloor m/4 \rfloor + \lfloor m/8 \rfloor + \dots \leq m + \frac{m}{2} + \frac{m}{4} + \frac{m}{8} + \dots = 2m = O(m)$$

□ לכן m פעולות ייקחו $O(m)$ זמן, נחלק במ ונקבל שהסיבוכיות Amortized היא $O(1)$

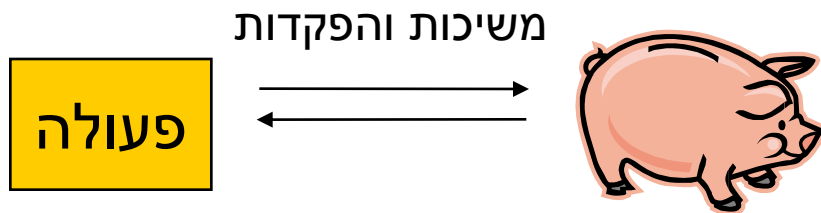

שיטת הבנק

□ בשיטת הבנק נדרוש מחיר מכל פעולה

□ מחיר זה ייקרא Amortized Cost

- סכום זה יכול להיות גבוה או נמוך מהעלות האמיתית
- כאשר הסכום גבוה יותר, נצבור את השארית בבנק
- כאשר הסכום נמוך יותר, נשתמש בכסף מהבנק לממן את הפעולה

$$\hat{c}_i = c_i + \text{deposit} - \text{withdraw}$$

$$\sum_{i=1}^n \hat{c}_i \geq \sum_{i=1}^n c_i$$

סך המחירים שנשלם חייבים להיות גבוהים מהעלויות של סך הפעולות

שיטת הבנק

עבור המונה הבינארי

■ המחיר להפוך ביט ל-1 יהיה 2 מטבעות (גבוה יותר)

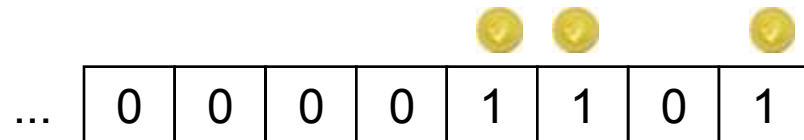
■ מטבע אחד נכנס לבנק

■ המחיר להפוך ביט ל-0 יהיה 0 מטבעות (נמוך יותר)

■ נצטרך מימון מהבנק

```
i ← 1
while (A[i]=1) do
  A[i] ← 0
  i ← i + 1
end while
A[i] ← 1
```


שיטת הפוטנציאל

- נייצג "קרדיט" במערכת ע"י פונקצית פוטנציאל
- נתחיל עם מבנה נתונים D_0
- עבור פעולות $i = 1..n$ נגדיר
  - C_i עלות של פעולה i
  - D_i מבנה הנתונים לאחר הפעולה ה- i
- Φ ממפה כל D_i למספר ממשי
- Amortized Cost: $\hat{c}_i = c_i + \Phi(D_i) - \Phi(D_{i-1})$
- עלות כוללת:

$$\sum_{i=1}^n \hat{c}_i = \sum_{i=1}^n (c_i + \Phi(D_i) - \Phi(D_{i-1})) = \sum_{i=1}^n c_i + \Phi(D_n) - \Phi(D_0)$$

שיטת הפוטנציאל עבור המונה

- הפוטנציאל של המונה לאחר i קריאות ל-increment הוא b_i , מספר ה-1'ים במונה לאחר הפעולה ה- i .
- נניח שהפעולה ה- i הופכת t_i ביטים ל-0 אזי המחיר שלה הוא $t_i + 1$
- אם b_i שווה 0, אזי הפעולה ה- i מאפסת את כל k הביטים
  - לכן $b_{i-1} = t_i = k$
  - אם $b_i > 0$ אז
    - $b_i = b_{i-1} - t_i + 1$

□ בכל מקרה

$$b_i \leq b_{i-1} - t_i + 1$$

$$\Phi(D_i) - \Phi(D_{i-1}) \leq (b_{i-1} - t_i + 1) - b_{i-1} = 1 - t_i$$

$$\hat{c}_i = c_i + \Phi(D_i) - \Phi(D_{i-1}) \leq (t_i + 1) + (1 - t_i) = 2$$